

Ἡ Πατρίδα πεθαίνει!

Ὅταν γυρίζει κανείς τούς τόπους ἐτούτης τῆς πατρίδας μαγεύεται· ἀκόμη καί οἱ βράχοι τῆς δείχνουν ὁμορφοί. Καί ὅσο μεγαλώνεις, τόσο ὁμορφότερη τήν βρίσκεις τήν πατρίδα. Βλέπετε, «Οὐδέν γλυκύτερον Πατρίδος»!

Αὐτές τίς ἡμέρες εἶχα τήν ἀγαθὴ τύχη νά ταξιδέσω μέχρι τό βορειοανατολικότερο ἄκρο τῆς πατρίδας μας, ξεκινῶντας ἀπό τήν μεγάλη πόλη ἀφοῦ διέσχισα ὅλον τόν κορμό τῆς καί μέ ἕναν καιρό πρωτόγνωρο γιά τέτοια ἐποχή. Δέν ἦταν ἡ πρώτη μου φορά· τόν τόπο αὐτόν τόν μακρινό τόν ἔχω ζήσει χρόνια ἀρκετά, τόν ξέρω ἀπό παλιά καί τόν ἀγαπῶ ιδιαίτερα. Αὐτή τή φορά ὁμως μελαγχόλησα, ὅπως καί τό φθινόπωρο πού εἶχα ταξιδέψει ὡς τήν Ἡπειρό μας.

Ἐκεῖ πού ἄλλοτε ἔβλεπες ζωντάνια καί ἀκμή τώρα συναντᾶς ἐρημιὰ καί ἐγκατάλειψη. Πρίν τριάντα χρόνια, σέ ὅλη τήν ὑπαιθρο χώρα τοῦ Ἑβρου, ἀπό τήν Ἀλεξανδρούπολη ὡς καί πέρα ἀπό τήν Ὁρεστιάδα, ἀκόμη καί σέ πιο ὀρεινά μέρη ἔβλεπες νά σφύζει ὁ τόπος ἀπό ζωὴ καί ἄς ἦταν ἤδη ἔντονο τό ζήτημα τῆς μετανάστευσης πρὸς τήν προηγμένη Εὐρώπη. Τώρα ἡ ἐρήμωση δείχνει νά πλησιάζει ὡς τίς μεγαλύτερες πολιτείες τῆς ἀκριτικῆς Θράκης μας, ἂν ἐξαιρέσουμε τίς πρωτεύουσες. Ἀκόμη καί στά χωριά πού γύρω τους ἡ γῆ εἶναι εὐφορότατη ζοῦν ἐλάχιστοι καί ἐπὶ τό πλεῖστον γέροντες. Ἀκόμη καί στό φῶς τῆς ἡμέρας σέ πολλά ἀπό τά χωριά τῆς ἀκριτικῆς ἀνατολικῆς χώρας -καί ὄχι μόνον- κυκλοφοροῦν ἐλάχιστοι ἄνθρωποι. Ὑπάρχουν μάλιστα καί χωριά πού ἔχουν ἐγκαταληφθεῖ ἐντελῶς.

Τά δημογραφικά στοιχεῖα εἶναι ἀπελπιστικά. Στά τελευταῖα δέκα χρόνια ὁ πληθυσμὸς στόν Βόρειο Ἑβρο μειώθηκε κατὰ 9.500 ἀνθρώπους, ποσοστὸ πού πλησιάζει τό 17% τοῦ συνόλου. Καί ἐπειδὴ συνηθίσαμε στή χώρα νά μὴν γεννοῦμε παιδιά ἀναλογιστεῖτε τί θά γίνει στά ἐπόμενα δέκα χρόνια.

Καί δέν εἶναι μόνο ἡ Θράκη, ἡ ἴδια εἰκόνα συναντᾶται παντοῦ, ἀκόμη καί στά κεντρικότερα μέρη. Κανείς δέν θέλει νά μείνει στό χωριό, οὔτε καί στή μικρὴ πόλη. Ὅλοι προσβλέπουν στίς μεγάλες πόλεις μέ τά πολλά φῶτα, τόν κόσμο, τά ὠραῖα καταστήματα καί τίς εὐκολίες.

Φυσιολογικότατο, οἱ ἄνθρωποι θέλουν νά ζήσουν μέ καλύτερες συνθῆκες καί αὐτό εἶναι δικαίωμα ὅλων. Ὅλοι διεκδικοῦμε ἕνα καλύτερο μέλλον καί αὐτό μάλιστα εἶναι δείγμα προόδου. Ἀλλά γιατί χρειάζεται νά φύγουμε ἀπό τόν τόπο μας γιά νά ζήσουμε καλύτερα; Ἄν ἦταν ἔτσι θά ἔπρεπε ὅλοι νά φεύγουμε διαρκῶς. Γιατί δέν δημιουργήσαμε καλύτερες συνθῆκες στόν τόπο μας καί νά μείνουμε ἐκεῖ;

Στόν τόπο ἐκεῖνον πού ἀκόμη καί πρίν τριάντα χρόνια ἀνεβοκατέβαι-

ναν τραίνα ἡμέρα καί νύχτα, σήμερα, πού ἔχουμε τόσες δυνατότητες, τραίνο σπάνια βλέπεις νά περνᾶ, πιθανόν μιὰ φορά τήν ἡμέρα ἀνά κατεύθυνση. Καί τό τραίνο ξέρετε ρυθμίζει μέ τόν τρόπο του τίς ἐξελίξεις, τό ἐμπόριο, τήν οἰκονομία. Μόνο τό τραίνο νά ὑπῆρχε στήν περιοχή, μέ τίς συνθήκες πού λειτουργεῖ στήν ὑπόλοιπη Εὐρώπη, θά ἀρκοῦσε νά κρατήσῃ πολλούς στόν τόπο τους ἀλλά καί νά ἀποτελέσῃ μηχανισμό ἀνάπτυξης. Μόνο τό τραίνο! Γιά νά μήν μιλήσουμε γιά τούς δρόμους. Ἄν ἔφτανε κανεῖς μέχρι τήν μεγάλη πόλη τοῦ Νομοῦ, μέχρι τό Νοσοκομεῖο, τό Πανεπιστήμιο καί τή θάλασσα μέσα σέ μιὰμιση ὥρα ἀπό τό βορειότερο μέρος -κοντεύει 180 χιλιόμετρα ὁ κάθετος ὁδικός ἄξονας καί μέ κόστος προσιτό θά ἔσπευδαν ἄραγε νά φύγουν ὅλοι ἀπό τόν τόπο τους; Τί ἔκανε ἡ Πολιτεία γι' αὐτό;

Ἐναν αὐτοκινητόδρομο κατασκεύασε ἡ Πολιτεία γιά νά συνδέεται ἡ Δύση μέ τήν Ἀνατολή τῆς πατρίδας καί ἐκτός τοῦ ὅτι χρειάστηκε νά περάσουν σχεδόν δεκαπέντε χρόνια γιά νά ὀλοκληρωθεῖ, ἀποφάσισε νά τόν ξεκινήσει μόλις τό ἔτος 1994. Γιατί δέν μποροῦσε νά ξεκινήσει νωρίτερα; Γιατί δέν φρόντισε νά προλάβῃ τίς ἐξελίξεις; Γιατί δέν προλάβαμε τήν κατάρρευση τοῦ δημογραφικοῦ; Ξεγελάστηκε καί σ' αὐτό τό μείζον ζήτημα ἡ Πολιτεία;

Καί τί κάνει τώρα ἡ Πολιτεία; Τί κάνουμε ὅλοι ἐμεῖς; Τί μπορεῖ νά γίνει γιά νά κρατήσουμε ὄρθια τήν πατρίδα; Μήπως ἄδικα ἀνησυχούμε;

Ὅμως δέν ἀνησυχούμε ἄδικα, ἡ πατρίδα καί γερνᾶ καί μικραίνει καί ἡ περιφέρεια ἐρημώνεται, τό γνωρίζουμε ὅλοι. Τά πρόσφατα στατιστικά στοιχεία ἔδειξαν ὅτι τήν τριετία 2020 ἕως 2022 γεννήθηκαν 17.500 λιγότερα παιδιά σέ σχέση μέ τά προηγούμενα χρόνια καί ὅτι οἱ θάνατοι γιά τό ἴδιο χρονικό διάστημα αὐξήθηκαν σχεδόν κατά 40% σέ σχέση μέ τόν μέσο ὄρο τῶν ἐτῶν 2016-2019!

Ἄς κάνουμε κάτι. «*Τῶν οἰκιῶν ἡμῶν ἐμπιπραμένων ἡμεῖς ἄδωμεν*»; Σύντομα τά πράγματα θά εἶναι ἀκόμη χειρότερα. Καί ἄν τό πρόβλημα δέν μᾶς συγκινεῖ σήμερα θά μᾶς ἐπηρεάσῃ περισσότερο καί ἴσως ἀνεπανόρθωτα σέ λίγα χρόνια.

Σέ ἓνα ἀπό τά πολύ ζωντανά χωριά τοῦ Θεσσαλικοῦ κάμπου μέ περίπου 1000 κατοίκους, φέτος πῆγαν στήν 1η τάξη τοῦ δημοτικοῦ 3 παιδιά. Μόνο 3 παιδιά, καί ὄχι σέ χωριό τῆς Ὁρεστιάδας, ἀλλά στό κέντρο τῆς Ἑλλάδας. Στήν περιοχή τῆς Ὁρεστιάδας δέν θά ἤθελα νά ξέρω πόσα δημοτικά σχολεῖα λειτουργοῦν ἐκτός τῆς πόλης καί πόσα παιδιά φοιτοῦν συνολικά σ' αὐτά.

Δέν εἶναι μοναδικό τό γεγονός. Στήν Γ' Τάξη τοῦ μοναδικοῦ Λυκείου ἐνός Δήμου στήν ἴδια περιοχή, πού φιλοξενεῖ ὅλα τά παιδιά τῆς Δημοτικῆς Περιφέρειας, φοιτοῦν μόνο 28 παιδιά. Φανταστεῖτε πῶς διαγράφεται τό μέλλον τοῦ τόπου. Μᾶς λέει κάτι τό γεγονός;

Ἀλλά ἄν ἡ Πολιτεία πιθανῶς ἀδιαφορεῖ, ἄν ἔχει ἄλλες πιά σημαντικές προτεραιότητες, ἄν δέν τῆς ἐπιτρέπουν τά δημοσιονομικά, μποροῦμε νά κάνουμε κάτι ἐμεῖς; Νομίζω μποροῦμε πολλά.

Κατ' ἀρχάς πρέπει νά πείσουμε τούς ἑαυτούς μας ὅτι τό θέμα μᾶς ἀφορᾶ καί ὅτι εἶναι ζήτημα ἀπόλυτης προτεραιότητας. «Στῶμεν καλῶς»!

Μετά, ἄς ἔχουμε ἀπαιτήσεις ἀπό τήν Πολιτεία, ἄς μήν εἴμαστε δεδομένοι, ἄς βλέπουμε μακρύτερα ἀπό τό στενό ἰδιωτικό μας συμφέρον. Νά τῆς ζητήσουμε νά κοιτάξει στήν περιφέρεια, στά σύνορά μας -ἐκλογές ἔρχονται ἄλλωστε! Νά σώσουμε τήν Ἑλλάδα καί ἡ Ἑλλάδα θά μᾶς σώσει. Δέν μπορεί νά εἴμαστε ἐμεῖς καλά ἂν πάσχει ἡ Χώρα καί μάλιστα ἡ καρδιά της, πού δέν εἶναι ἄλλη ἀπό τήν περιφέρεια. Μήν ξεγελιόμαστε, οἱ πνεύμονες τῆς Χώρας δέν εἶναι τό Κέντρο, εἶναι οἱ ἐσχατιές της. Ἀπό ἐκεῖ ἀναπνέει ἡ Ἑλλάδα. Ἡ Ἱστορία μιᾶ, τό τέλος τῆς Αὐτοκρατορίας ἄρχισε ἀφ' ὅτου ἔχασε τούς σιτοβολῶνες τῆς Θράκης καί τίς περιοχές τῆς Μικρασίας ἀπ' ὅπου ἀντλοῦσε τό προσωπικό τοῦ Στρατοῦ της.

Ἔστερα, νά βγοῦμε καί ἐμεῖς πρὸς τήν περιφέρεια, ὄχι ἀναγκαστικά νά μείνουμε ἐκεῖ - ἂν καί αὐτό θά βοηθοῦσε ὅλους, ἐφ' ὅσον ὑπῆρχαν οἱ κατάλληλες συνθῆκες- ἀλλά, τουλάχιστον, ἄς ἔχουμε τήν προσοχή καί τό ἐνδιαφέρον μας στραμμένα ἐκεῖ. Καί ἄς κάνουμε καί κάτι γιά ὅσους ζοῦν ἐκεῖ. Γιατί νά ἀδιαφοροῦμε, γιατί νά μήν προτιμοῦμε τά προϊόντα τους, γιατί νά μήν τούς ἐπισκεπτόμαστε ἔστω, γιατί νά μήν ἀφιερώνουμε καί στίς ἀκριτικές περιοχές κάποιες μέρες ἀπ' τίς διακοπές μας. Δέν θά ἦταν ὠραῖο ἂν κάποιες ἀπό τίς σχολικές ἐκδρομές τῶν Λυκείων τῶν ἀστικῶν κέντρων καί ιδιαίτερα τῆς Ἀθήνας εἶχαν ὡς προορισμούς τήν Ὁρεστάδα, τήν Ἀλεξανδρούπολη, τήν Ξάνθη, τό Κιλκίς, τίς Σέρρες, τά Ἰωάννινα ἢ τήν Καστοριά; Ἄν θεωρεῖτε ὅτι αὐτοῖ οἱ προορισμοί εἶναι μακρινοί γιά τά παιδιά, θά ἤθελα νά σᾶς θυμίσω ὅτι τά τελευταῖα χρόνια πάρα πολλά Λύκεια ταξιδεύουν στό Παρίσι, στή Ρώμη καί σέ ἄλλους Εὐρωπαϊκούς προορισμούς. Στό ἐξωτερικό θά ἔχουν τήν εὐκαιρία νά ταξιδέψουν τά παιδιά μας καί ἄλλες φορές, στό Διδυμότειχο ὅμως μᾶλλον δέν θά πᾶνε ποτέ. Καί, ξέρετε, ὑπάρχουν πολύ ἐνδιαφέροντα καί ἐντυπωσιακά πράγματα πού μπορεί νά δεῖ κανεῖς καί νά ἀπολαύσει σ' ἐκεῖνες τίς περιοχές.

Καί δέν θά πᾶνε ἐκεῖ οὔτε γιά νά ἐκπληρώσουν τίς στρατιωτικές τους ὑποχρεώσεις, γιατί ἐμεῖς οἱ γονεῖς τους δέν τούς δείξαμε τόν δρόμο τοῦ καθήκοντος, οὔτε ἀφήσαμε τό σχολεῖο νά τό κάνει αὐτό, γιατί τούς μάθαμε μόνο νά παίρνουν καί ποτέ νά δίνουν.

Καί γενικότερα, ἄς κάνουμε καί κάτι ἀκόμη πῖο εὐκολο καί πολύ εὐεργετικό καί γιά ἐμᾶς καί γιά τήν Πολιτεία. Ἄς κάνουμε οἰκογένειες, ἄς ἐπιδιώκουμε νά κάνουμε παιδιά γιά νά νοσηματοδοτήσουμε περισσότερο, μέ αὐτή τήν ὁμορφὴ ἐπιλογή, τῆ ζωῆ μας. Ξέρετε ὅτι ὑπάρχουν ζευγάρια σήμερα πού φοβοῦνται νά κάνουν παιδιά καί ἀντιθέτως ἀρκοῦνται νά διοχετεύουν τήν ἀγάπη τους ἀποκλειστικά στά κατοικίδια τους;

Ἡ πατρίδα πεθαίνει, ἀργά ἀλλά σταθερά. Μπορεῖτε νά τό δεῖτε ἂν ταξιδέψετε ἀκόμη καί λίγα χιλιόμετρα μακριά ἀπό τά ἀστικά κέντρα. Καί τό λυπηρό εἶναι ὅτι κανεῖς δέν κάνει τίποτε.

Άκόμη και σάν έννοια ή πατρίδα βάλλεται τά τελευταία χρόνια από πολλούς. Βάλλεται από τούς πολίτες, βάλλεται από τούς άρχοντες, άκόμη και από τό σχολείο, στό όποιο θεσμικά έχει ανατεθει ό ευαίσθητος ρόλος νά διδάξει στόν Έλληνα τήν φιλοπατρία.

Τό έρώτημα όμως στό όποιο θά πρέπει νά απαντήσουμε είναι άπλό. Έχει άξία στόν σύγχρονο κόσμο ή πατρίδα μας ή δέν τήν χρειαζόμαστε πιά; Μήπως ισχύει εκείνο πού γράφεται από κάποιους ως σύνθημα στους τοίχους «**Νά πεθάνει ή Ελλάδα για νά ζήσουμε έμεις**»;

Άν θέλουμε όμως νά έχουμε πατρίδα πρέπει νά ζέρομε ότι αυτό τό αγνό, πού από τούς προγόνους μας θεωρούνταν μέγιστο και άπαρχή των πάντων, άπαιτεί κόπο και προσπάθεια και, άν χρειασθει, και θυσίες.

Θυμηθείτε τί λέγει ό Μακρυγιάννης: *«Και όσο αγαπώ τήν πατρίδα μου δέν αγαπώ άλλο τίποτα. Ναρθή ένας νά μου ειπή ότι θά πάγη όμπρός ή πατρίδα, στέργομαι νά μου βγάλη και τά δυό μου μάτια. Ότι άν είμαι στραβός, και ή πατρίδα μου καλά, μέ θρέφει· άν είναι ή πατρίδα μου άχαμνά, δέκα μάτια νάχω, στραβός θανά είμαι. Ότι σ' αυτείνη θά ζήσω, δέν έχω σκοπόν νά πάγω άλλου».*

Έμπρός λοιπόν, άς αναλογισθει ό καθένας πόση άξία έχει ή πατρίδα γι' αυτόν και άς κάνει ό,τι λέει ή καρδιά του τώρα. Αύριο μάλλον θά είναι άργά!

Δημήτρης Κοσκινιώτης

